

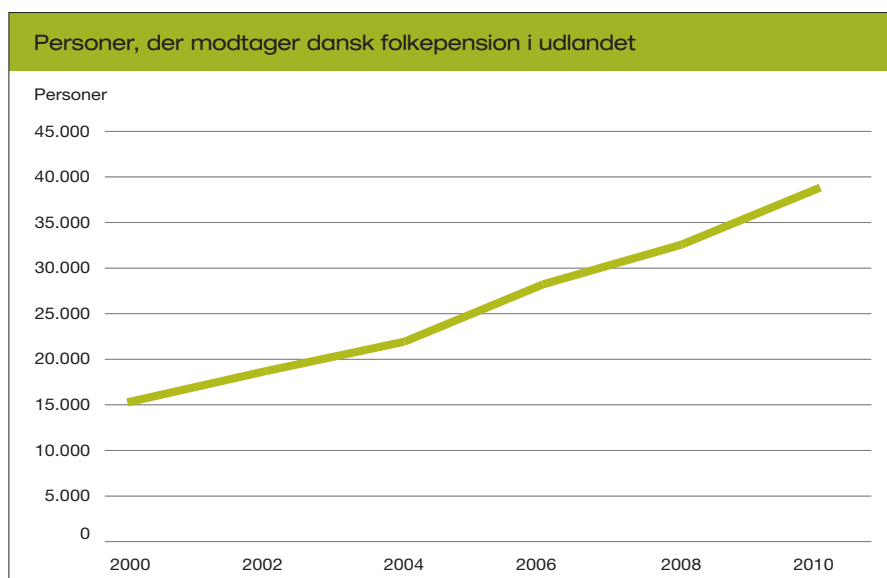
Fordobling af folkepensionister der bor i udlandet

Antallet af ældre, der bor i udlandet og modtager dansk folkepension, stiger støt i disse år. Det viser en opgørelse fra Pensionsstyrelsen.

Ifølge opgørelsen havde knap 39.000 modtagere af folkepension i 2010 en udenlandsk bopæl. Ti år tidligere, i 2000, var der kun godt 15.000 folkepensionister, der var bosat i udlandet.

Hovedforklaringen på, at antallet af udlandspensionister stiger, er, at det blandt de ældre som en naturlig del af globaliseringen er blevet mere almindeligt at bo andre steder end i Danmark. Det er nemlig ikke kun antallet, men også andelen af folkepensionister i udlandet, der er steget i perioden. I 2010 var det fire ud af 100 folkepensionister, der var bosat i udlandet. Det er en fordobling siden 2000, hvor det var to ud af 100.

Jens Brøchner, direktør i Pensionsstyrelsen, peger på, at en væsentlig årsag til udviklingen er den globale udvikling med arbejdskraftens større bevægelighed over landegrænser: »En stor del af de nye tilkendelser af pension er givet til personer, såvel danske som udenlandske statsborgere, som nu bor i udlandet. Disse har optjent ret til pen-

I 2010 var der knap 39.000 personer, der modtog dansk folkepension i udlandet. Tallet er mere end fordoblet siden 2000, hvor det var 15.000.

Kilde: Pensionsstyrelsen

sion fra Danmark, fordi de tidligere enten har haft bopæl eller været beskæftiget i Danmark.«

Sverige er topscorer

Danske ældre kan, når de stopper arbejdslivet, rive teltpælene op og flytte sydpå til lande med langt mildere himmelstrøg. Men det er faktisk ikke det, der typisk sker.

Hovedparten af pensionisterne i udlandet bor i vores nabolande – Sverige, Norge og Tyskland. Alene i Sverige bor der flere, end der gør i alle middelhavslande tilsammen. I de fem middelhavslande, hvor der bor flest folkepensionister – Spanien, Frankrig, Tyrkiet, Italien og Grækenland – bor der tilsammen færre end 7.000 folkepensionister. Til sammenligning havde knap 12.000 taget ophold i Sverige. ►

Top 10-lande – antal danske folkepensionister i 2010

Sverige	11.638
Norge	4.723
Tyskland	4.704
Spanien	3.496
Frankrig	2.124
Storbritannien	2.062
Australien	1.523
Canada	1.425
USA	905
Schweiz	803

Kilde: Pensionsstyrelsen og ATP's beregninger.

- Ifølge Jens Højgaard, ældrepolitisk konsulent i Ældre Sagen, afliver opgørelsen en sejlivet myte om danskere, der har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet.

Nemlig myten om, at mange rejser til Malaga i Sydspanien – det gør de ikke, de vælger i stedet Malmø i Sydsvrige: »Som bekendt kan de sydeuropæiske lande tilbyde mere sol, bedre rødvin og lavere skatter. Men det er de nære relationer med familie, børn og børnebørn, der virkelig betyder noget for livskvaliteten. Derfor er det naturligt, at de folkepensionister, der vælger at forlade landet, bosætter sig tæt på,« siger Jens Højgaard.

Mobilitet og vandring

Tallene tyder på, at der kan være behov for at se mere nuanceret på pensionisterne i udlandet. Det mener i hvert fald ATP's analysechef, Ole Beier Sørensen:

»Mange forskellige tendenser samler sig i det, vi i daglig tale kalder globalisering. Mange bor og arbejder i udlandet

i perioder, de gifter sig og bosætter sig i udlandet, nogle vender sidenhen tilbage, andre ikke. Udlændinge arbejder i en periode i Danmark og rejser siden videre til andre lande og så videre. Mange af dem, der modtager dansk pension, og som bor i udlandet, er ikke flyttet i forbindelse med pensionering, men derimod tidligere i livet. Den langt større mobilitet har naturligvis konsekvenser for pensionen, og et øget antal pensionister uden for landets grænser er faktisk i en vis forstand et mål i sig selv.«

»Trafikken går i øvrigt begge veje. Et stort antal pensionister, som bor i Danmark, modtager pension fra andre lande – fx modtager 7.000 personer i Danmark svensk pension, og godt 4.800 modtager alderspension fra Tyskland.«

»Den fri bevægelighed for arbejdskraft er en af de grundlæggende frihedsrettigheder i EU. Lovgivningen i EU – og for det den nordiske aftale på det sociale område – understøtter den fri bevægelighed ved at beskytte de sociale rettigheder for dem, der benytter sig af den ret. Gjorde den ikke det, ville det at tilbringe perioder i et andet EU-land eller bosætte sig permanent dér være forbundet med forringede sociale rettigheder – herunder ikke mindst en mindre pension,« siger Ole Beier Sørensen.

EU dominerer billedet

Fem ud af seks pensionister, der modtager dansk folkepension i udlandet, har bopæl i andre EU/EØS-lande.

Der har i mange år været betydeligt fokus på indvandrere og efterkommere fra

Ret til dansk folkepension i udlandet

Danske statsborgere har altid ret til at tage folkepensionen med til udlandet, hvis de har været bosat 30 år i Danmark, siden de var 15 år. Det gælder uanset, hvor i verden de bosætter sig. Lever man op til visse betingelser er 10 års bopæl tilstrækkeligt. Borgere omfattet af EF-forordningen har samme rettigheder som danskere.

Under visse omstændigheder kan man tage pensionen med til udlandet uden at leve op til ovenstående bopælskrav. Betingelserne afhænger af, hvor man bosætter sig, og hvilket statsborgerskab man har. Også udlændinge med statsborgerskab fra et land uden for EU kan under visse betingelser få dansk pension i udlandet.

Reglerne er nærmere beskrevet på borger.dk og pensionsstyrelsen.dk.

ikke-vestlige lande. Tallene viser, at det aktuelt kun er et lille antal indvandrere og efterkommere fra den gruppe lande, der tager den danske pension med sig hjem til deres oprindelige hjemlande.

I 2010 havde sammenlagt 643 personer valgt at tage dansk folkepension med til det, der opfattes som klassiske indvandrerlande nemlig Tyrkiet, Irak, Iran, Libanon, Bosnien-Hercegovina og Pakistan. Ud af det samlede antal folkepensionister, der bor i udlandet, udgør denne gruppe mindre end to procent.